

Oproep Koplopergemeenten Cliëntondersteuning

Achtergrond- en aanmeldingsinformatie – januari 2021

In het Koplopertraject bevorderen de VNG, Ieder(in) en de Koepel Adviesraden Sociaal Domein de ontwikkeling van goede cliëntondersteuning bij gemeenten. Het Koplopertraject is onderdeel van de lerende aanpak cliëntondersteuning die het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) samen met de veldpartijen uitvoert.

Vier opgaven voor cliëntondersteuning

Op 12 juli 2018 heeft de minister van VWS een brief over de doorontwikkeling van de functie onafhankelijke cliëntondersteuning aan de Tweede Kamer gezonden. In deze brief worden vier opgaven genoemd:

1. Meer inzicht in de behoefte aan en aanbod van (onafhankelijke) cliëntondersteuning;
2. Meer bekendheid bij burgers en verwijzers aangaande het recht op onafhankelijke cliëntondersteuning;
3. De functie cliëntondersteuning beter vindbaar maken, door de functie om en bij 'de toegang' te organiseren;
4. Meer kwaliteit en deskundigheid van geboden cliëntondersteuning, in het bijzonder ten aanzien van specifieke groepen.

Het ministerie van VWS maakt het koplopertraject financieel mogelijk en ondersteunt de koplopergemeenten financieel bij de doorontwikkeling van de functie. Een nieuwe en tevens laatste groep gemeenten gaat aan de slag om werk te maken van het aanbod van cliëntondersteuning in hun gemeente en/of regio. Deze koplopers nemen ook de functie van ambassadeur in de eigen regio op zich door gedurende twee jaar lokaal en regionaal aandacht te besteden aan cliëntondersteuning. Daarnaast gaan koplopers aan de slag om het eigen beleid en praktijk op dit thema verder te ontwikkelen, te vernieuwen en te verbeteren.

De VNG, Ieder(in) en de Koepel Adviesraden Sociaal Domein benutten diverse kanalen om gemeenten op de hoogte te stellen van de mogelijkheid om koploper te worden. Gemeenten kunnen zichzelf melden of aanbieders of inwonervertegenwoordigers kunnen een gemeente of regio voordragen (in afstemming met de gemeente).

Wat betekent het om koploper zijn?

Koplopers gaan aan de slag om lokaal en regionaal (met hun partners) de functie cliëntondersteuning te versterken. Het ministerie van VWS stelt middelen beschikbaar om ambities rond cliëntondersteuning uit te voeren. Koplopers kiezen zelf de gewenste ontwikkelrichting, de thema's en eventueel de doelgroepen die zij beter willen gaan bedienen. Koplopers krijgen ondersteuning van Movisie om verbeterambities te formuleren en te leren van andere koplopergemeenten. Ieder(in) ondersteunt gemeenten om cliënt- of inwonervertegenwoordigers bij het Koploperproject te betrekken.

Op **dinsdagmiddag 2 maart 2021** is van 14.00 tot 16.00 uur een online kick-off bijeenkomst voor de nieuwe koplopers (de wethouder, de contactambtenaar en max 2 gasten per gemeente) waarin wordt uitgewisseld over hoe een ieder aan de slag gaat.

Om de resultaten te volgen en te verspreiden en om de koplopergemeenten te ondersteunen bij de invulling van hun ambassadeursfunctie, wordt het Koplopertraject door Movisie begeleid. Naast het volgen van de lokale ontwikkeling worden de volgende landelijke activiteiten uitgevoerd.

- Drie keer per jaar komen alle projectleiders (desgewenst met hun projectgroepleden) van koplopergemeenten bij elkaar om uit te wisselen en te reflecteren op (landelijke) ontwikkelingen en onderzoeksresultaten.
- In thematische leerkringen delen de koplopergemeenten hun ervaringen en leren van en aan elkaar. De opbrengsten worden ook landelijk verspreid als kennisproduct.
- Voor alle koplopers en belangstellenden wordt jaarlijks een landelijk congres georganiseerd.
- Ten slotte worden de activiteiten, ambassadeursfunctie en resultaten van koplopergemeenten gedurende twee jaar door Movisie gemonitord. Dit betekent dat er op regelmatige basis contact plaatsvindt tussen de projectleider/beleidsadviseur van de gemeente en adviseurs van Movisie.

Aanmelden als koploper?

Iedere gemeente die lokaal met aanbieders en inwoners aan de slag wil met het versterken van cliëntondersteuning kan zich aanmelden voor het Koploperproject. Een koploper word je omdat je verbeterambities hebt, niet omdat je het al allemaal perfect geregeld hebt. Er is geen ideaalmodel voor cliëntondersteuning. Het is juist aan gemeenten en hun lokale en regionale partners om al lerend met elkaar een vorm te vinden die van onafhankelijke cliëntondersteuning lokaal/regionaal een succes maakt.

In de aanmelding voor het Koploperproject zien we graag terug:

1. De gemeente heeft een duidelijke visie op het nut en de positie van cliëntondersteuning
Wil uw gemeente werk maken van onafhankelijke cliëntondersteuning? Leeft het onderwerp in de gemeenteraad, in overleg met cliënten en/of in de adviesraad? Wil de wethouder een warm pleitbezorger worden? Met andere woorden: leeft het onderwerp?
2. Bewoners- en cliëntorganisaties zijn betrokken bij de uitvoering en/of het beleid van cliëntondersteuning
Veel kennis over hoe cliëntondersteuning zou moeten functioneren zit bij de mensen die het geven (zowel vrijwilligers als professionals) en bij hen die er gebruik van maken (burgers, cliënten, familieleden). Benut de gemeente deze kennis? Is het ontwikkelingsproces een gezamenlijk operatie van gemeente, burgers/cliënten, professionals en vrijwilligers?
3. De gemeente heeft een innovatieve aanpak en draagt bij aan het leerproces
Voorwaarde voor deelname aan het koplopertraject is dat de koplopergemeenten meewerken aan evaluatie van de activiteiten en meewerken aan het actief verspreiden van goede voorbeelden en leerervaringen.
4. De gemeente heeft ambitie om de functie cliëntondersteuning verder te ontwikkelen
Bij de aanmelding beschrijft de gemeente de gewenste ontwikkelrichting.
5. De gemeente heeft aandacht voor specifieke doelgroepen en/of thema's
Het is een pré als de gemeente de huidige aanpak of ambitie aandacht heeft voor specifieke doelgroepen, domeinen en/of ontwikkelthema's bij cliëntondersteuning.

Koplopergemeenten als ambassadeurs

Koplopergemeenten vervullen een ambassadeursfunctie in de regio. In de voordracht van nieuwe koplopergemeenten zien wij graag dat is opgenomen hoe invulling wordt gegeven aan die ambassadeursfunctie. Tevens zien wij graag terug op welke regio nieuwe koplopers zich richten als ambassadeur. Gemeenten kunnen zich ook als regio aanmelden. In dat geval, pakt de gemeente de doorontwikkeling van cliëntondersteuning samen met regiogemeenten op.

Hoe kunt u kandidaten aanmelden?

U kunt een kandidaat koplopergemeente voordragen door een mail te zenden van maximaal twee A4 waarin u uw voordracht kort aan de hand van de bovenstaande vijf punten toelicht. U kunt de voordracht mailen aan Daphne van Eden via D.vanEden@movisie.nl.

Meer informatie

Nadere informatie kunt u krijgen bij Sietske van der Staak van de VNG (Sietske.vanderStaak@VNG.nl), Mieke van Opstal van Leder(in) (M.vanOpstal@iederin.nl) of Daphne van Eden (D.vanEden@movisie.nl).

De inzendingstermijn voor koplopers sluit op 7 februari 2021.